

OPĆINA MIHOVLJAN
JEDINSTVENI UPRAVNI ODJEL

UPUTE ZA IZRADU
PRORAČUNA I
FINANCIJSKIH PLANOVA
PRORAČUNSKIH
KORISNIKA OPĆINE
MIHOVLJAN ZA
RAZDOBLJE 2024.-2026.

Mihovljan, 25.09 2023.

Sadržaj

1. UVOD	2
2. TEMELJNI MAKROEKONOMSKI POKAZATELJI ZA RAZDOBLJE 2024. - 2026.	2
3. IZRADA, PREDLAGANJE I DONOŠENJE PRORAČUNA I FINACIJSKIH PLANOVA SUKLADNO ZAKONU O PRORAČUNU KOJI JE NA SNAZI OD 1. SIJEČNJA 2022.	2
4. UPUTE UPRAVNIH TIJELA ZA FINACIJE	3
5. METODOLOGIJA IZRADA PRORAČUNA JEDINICE LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE	4
5.1. Ekonomska i programska klasifikacija	5
5.2. Visina financijskog plana proračunskih korisnika – dvojni limiti	5
5.3. Sudjelovanje građana u procesu planiranja proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.....	6
5.4. Izmjene i dopune proračuna	6
5.5. Izmjene i dopune financijskog plana	6
5.6. Transparentnost proračuna	6
5.7. Planiranje i evidentiranje sredstava namirenja korištenih za povrat poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak po godišnjem obračunu za 2022. godinu	7
5.8. Dostava proračunskih dokumenata Ministarstvu financija i Državnom uredu za reviziju	7
5.9. Dostava proračunskih dokumenata Ministarstvu financija radi nadzora zakonitosti	8
5.10. Dostava ugovora o zaduženju te izvješća o zaduženju, danim jamstvima i suglasnostima (Obrazac IZJS).....	8
6. NOVOSTI	8
6.1. Novosti vezano uz izmjenu poreznih propisa	8
6.2. Izmjene Zakona o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.....	9
6.3. Novosti vezano za propise iz proračunske regulative	10
6.4. Unos podataka iz proračuna jedinica u web aplikaciju za statističke potrebe	10
6.5. Izrada i donošenje proračuna i projekcija	10
7. METODOLOGIJA IZRADA PRIJEDLOGA FINACIJSKOG PLANA PRORAČUNSKOG KORISNIKA	11
7.1. Planiranje viškova/manjkova iz prethodnih godina u financijskom planu proračunskih korisnika.....	12
7.2. Postupak izmjene i dopune financijskog plana proračunskog korisnika JLP(R)S.....	13
8. PRORAČUNSKI KALENDAR	13
9. ULOGE U POSTUPKU DONOŠENJA PRORAČUNA	14
9.1 Jedinstveni upravni odjel.....	14
9.1.1. Proračunski korisnici općinskog proračuna.....	14
9.1.2. Mjesni odbori Općine Mihovljan	14
9.1.3. Savjetovanje sa zainteresiranom javnošću.....	14
9.2 Općinski načelnik Općine Mihovljan	14
9.3 Općinsko Vijeće Općine Mihovljan	15
10. DOSTUPNOST MATERIJALA NA WEB STRANICI	15

1. UVOD

Prema proračunskom kalendaru, i sukladno čl. 26. Zakona o proračunu (Narodne novine br. 144/21), a na temelju Smjernica, Ministarstvo financija sastavlja Upute za izradu proračuna JLP(R)S i dostavlja ih jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave do 20. kolovoza tekuće godine. Na osnovu tih uputa, a sukladno čl. 27. Zakona o proračunu, jedinice lokalne samouprave su dužne sastaviti svoje Upute i dostaviti ih svojim proračunskim i dr. korisnicima.

Upute sadrže:

- temeljne makroekonomske pokazatelje iz Smjernica,
- metodologiju izrade prijedloga proračuna JLP(R)S,
- metodologiju izrade prijedloga financijskog plana proračunskih korisnika JLP(R)S,
- limite proračunskim korisnicima
- način pripreme te terminski plan za izradu proračuna i financijskih planova

Ministarstvo financija je dostavilo 12. rujna 2023. godine Uputu za izradu proračuna JLP(R)S u Jedinствени upravni odjel Općine Mihovljan svoje je upute izradio unutar zadanog rok.

2. TEMELJNI MAKROEKONOMSKI POKAZATELJI ZA RAZDOBLJE 2024. - 2026.

Ministarstvo financija je izradilo prijedlog, a Vlada usvojila Program stabilnosti Republike Hrvatske za razdoblje 2024. - 2026. (dalje u tekstu: Program stabilnosti) u travnju 2023. Na temelju Programa stabilnosti Vlada je u lipnju 2023. donijela Odluku o proračunskom okviru za razdoblje 2024. – 2026. Sukladno Programu stabilnosti fiskalna kretanja u 2023. rezultirat će proračunskim manjkom od 0,7% BDP-a, odnosno 1,5% BDP-a u 2024., 0,8% BDP-a u 2025. te 0,6% BDP-a do kraja 2026. godine. Ovim je ispunjen kriterij proračunskog manjka sukladno odredbama Pakta o stabilnosti i rastu. Udio javnog duga u nominalnoj vrijednosti BDP-a će se kontinuirano nastaviti smanjivati u promatranom srednjoročnom razdoblju i to sa 62,6% BDP-a u 2023., na 59,8% BDP-a u 2024. odnosno 57,5% u 2025. te 55,6% BDP-a u 2026. godini.

3. IZRADA, PREDLAGANJE I DONOŠENJE PRORAČUNA I FINANCIJSKIH PLANOVA SUKLADNO ZAKONU O PRORAČUNU KOJI JE NA SNAZI OD 1. SIJEČNJA 2022.

U ovom dijelu navodimo odredbe Zakona o proračunu u vezi izrade, predlaganja i donošenja proračuna i financijskih planova za razdoblje 2024. – 2025.

a) Predlaganje i donošenje proračuna i financijskih planova za 2024. i projekcija za 2025. i 2026. na razini skupine ekonomske klasifikacije Sukladno člancima 38., 39. i 42. Zakona o proračunu, proračun jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, financijski plan proračunskog korisnika te financijski plan

izvanproračunskog korisnika usvaja na razini skupine ekonomske klasifikacije. Slijedom navedenog, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, proračunski i izvanproračunski korisnici prihode i primitke, rashode i izdatke za 2024. godinu iskazuju na razini skupine (druga razina računskog plana) isto kao za 2025. i 2026. godinu.

b) Iskazivanje rashoda u Računu prihoda i rashoda po funkcijskoj klasifikaciji Člankom 29. Zakona o proračunu propisana je obveza da jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave u Općem dijelu proračuna u Računu prihoda i rashoda, rashode iskažu i prema funkcijskoj klasifikaciji. Ista je obveza propisana i proračunskim korisnicima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave koji sukladno članku 34. Zakona o proračunu u Općem dijelu financijskog plana u Računu prihoda i rashoda, rashode proračunskog korisnika trebaju iskazati i prema funkcijskoj klasifikaciji.

c) Sažetak Računa prihoda i rashoda te sažetak Računa financiranja u Općem dijelu proračuna i financijskog plana Zakon o proračunu u članku 29. i u članku 34. propisuju da Opći dio proračuna, odnosno Opći dio financijskog plana proračunskih i izvanproračunskih korisnika obvezno sadrži i sažetak Računa prihoda i rashoda te sažetak Računa financiranja.

d) Zakonska obveza izrade višegodišnjeg plana uravnoteženja Člankom 37. Zakona o proračunu propisano je ako jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i njihovi proračunski i izvanproračunski korisnici ne mogu preneseni manjak podmiriti do kraja proračunske godine, obvezni su izraditi višegodišnji plan uravnoteženja za razdoblje za koje se proračun, odnosno financijski plan donosi.

Isto tako, ako jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i njihovi proračunski i izvanproračunski korisnici ne mogu preneseni višak, zbog njegove veličine, u cijelosti iskoristiti 5 u jednoj proračunskoj godini, korištenje viška planira se višegodišnjim planom uravnoteženja za razdoblje za koje se proračun, odnosno financijski plan donosi.

e) Usvajanje prijedloga financijskog plana od strane upravljačkih tijela u proračunskim i izvanproračunskim korisnicima Člankom 38. stavkom 2. i člankom 39. stavkom 2. Zakona o proračunu propisano je da čelnik proračunskog i izvanproračunskog korisnika prije dostave prijedloga financijskog plana nadležnom upravnom tijelu, prijedlog financijskog plana obvezan je uputiti upravljačkom tijelu na usvajanje, ako je primjenjivo, u skladu s aktima kojima je uređen rad proračunskog, odnosno izvanproračunskog korisnika. Zakonom o proračunu je dalje uređeno da ako postoje razlike u financijskom planu proračunskog korisnika sadržanom u proračunu koji je usvojilo predstavničko tijelo u odnosu na već usvojeni prijedlog financijskog plana od strane upravljačkog tijela, upravljačko tijelo usvaja financijski plan koji je sadržan u proračunu koji je usvojilo predstavničko tijelo. Ako postoje razlike u financijskom planu izvanproračunskog korisnika na koji je predstavničko tijelo dalo suglasnost u odnosu na već usvojeni prijedlog financijskog plana od strane upravljačkog tijela, upravljačko tijelo usvaja financijski plan na koji je predstavničko tijelo dalo suglasnost.

f) Obrazloženje – sastavni dio proračuna i financijskog plana U skladu s člankom 31. Zakona o proračunu, obrazloženje je sastavni dio proračuna kako na državnoj tako i na razini jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, a sastoji se od obrazloženja općeg dijela proračuna i obrazloženja posebnog dijela proračuna. Člankom 36. Zakona propisana je obveza i proračunskim i izvanproračunskim korisnicima za izradu obrazloženja, i to obrazloženje uz opći dio financijskog plana i obrazloženje uz posebni dio financijskog plana.

g) Predlaganje amandmana na proračun jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i financijski plan izvanproračunskog korisnika jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave Člankom 41. Zakona o proračunu detaljno je uređeno predlaganje amandmana na način da se mogu podnositi amandmani kojima se predlaže:

- povećanje proračunskih rashoda iznad iznosa utvrđenih prijedlogom proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i financijskim planom izvanproračunskog korisnika jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave pod uvjetom da se istodobno predloži smanjenje drugih rashoda u istom iznosu i unutar istih izvora financiranja u posebnom dijelu proračuna ili financijskog plana i

- povećanje proračunskih izdataka iznad iznosa utvrđenih prijedlogom proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i financijskim planom izvanproračunskog korisnika jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave pod 6 uvjetom da se istodobno predloži smanjenje drugih izdataka u istom iznosu i unutar istih izvora financiranja u posebnom dijelu proračuna ili financijskog plana.

Detaljnije o ovome dano je u prethodnim Uputama za izradu proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za razdoblje 2024. – 2026.

h) Transparentnost proračuna – zakonska obveza Zakonom o proračunu propisana je obveza objave proračuna i financijskih planova i ostale dokumentacije na mrežnim stranicama jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i proračunskih i izvanproračunskih korisnika o čemu se detaljnije objašnjava u nastavku ove Upute.

4. UPUTE UPRAVNIH TIJELA ZA FINACIJE

Sukladno članku 26. stavku 2. novog Zakona o proračunu, a na temelju Uputa Ministarstva financija, upravno tijelo za financije u suradnji s drugim upravnim tijelima izrađuje uputu za izradu i dostavu prijedloga financijskih planova upravnih tijela te proračunskih i izvanproračunskih korisnika jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Upute upravnog tijela za financije, izrađene u suradnji s drugim upravnim tijelima obvezno sadrže:

temeljne makroekonomske pretpostavke za izradu prijedloga proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave

opis planiranih politika jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave

procjenu prihoda i rashoda te primitaka i izdataka proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave u sljedeće tri godine

visinu rashoda koji se financiraju iz općih prihoda i primitaka te namjenskih primitaka po razdjelima organizacijske klasifikacije, za iduću proračunsku godinu i za sljedeće dvije godine, raspoređenu na:

a) visinu rashoda potrebnih za provedbu postojećih programa odnosno aktivnosti, koje proizlaze iz važećih propisa i

b) visinu rashoda potrebnih za uvođenje i provedbu novih ili promjenu postojećih programa odnosno aktivnosti

visinu manjka odnosno viška prihoda nad rashodima po izvanproračunskom korisniku jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, za iduću proračunsku godinu i za sljedeće dvije godine i

način izrade i rok za dostavu prijedloga financijskih planova proračunskih i izvanproračunskih korisnika jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave. Također, skrećemo pozornost da upute upravnog tijela za financije slijede metodologiju izrade proračuna i financijskih planova koja se navodi u sljedećem poglavlju.

5. METODOLOGIJA IZRADE PRORAČUNA JEDINICE LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE

Metodologija izrade proračuna propisana je Zakonom o proračunu (Narodne novine 144/21) i pod zakonskim aktima (kojima se regulira provedba navedenog Zakona)

Novi Zakon o proračunu stupio je na snagu, a Značajna novost u odnosu na stari Zakon o proračunu i dosadašnju praksu je razina ekonomske klasifikacije na kojoj se predlaže i usvaja plan za proračunsku godinu i projekcije za sljedeće dvije godine. Sukladno člancima 38., 39. i 42. novog Zakona o proračunu, proračun jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, financijski plan proračunskog korisnika te financijski plan izvanproračunskog korisnika usvaja se na razini skupine ekonomske klasifikacije. Slijedom navedenog, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, proračunski i izvanproračunski korisnici prihode i primitke, rashode i izdatke za 2024. godinu iskazuju na razini skupine (druga razina računskog plana) isto kao za 2025. i 2026. godinu

Kod izrade proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave trebaju voditi računa o njegovom izvršavanju i odredbama Pravilnika o polugodišnjem i godišnjem izvještaju o izvršenju proračuna (Narodne novine, br. 24/13 i 102/17).

Također treba voditi računa o Zakonu o fiskalnoj odgovornosti (Narodne novine 111/18) i Uredbi o sastavljanju i predaji Izjave o fiskalnoj odgovornosti i izvještaja o primjeni fiskalnih pravila (Narodne novine 95/19).

Obvezno je uključivanje svih prihoda i primitaka, rashoda i izdataka proračunskih korisnika u proračun jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, sukladno ekonomskoj, programskoj, funkcijskoj, organizacijskoj, lokacijskoj klasifikaciji te izvorima financiranja.

Uputama za izradu proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za razdoblje 2018. - 2020. obrazloženi su načini i mogućnosti sukcesivnog i višegodišnjeg planiranja pokrića manjka iz prethodne(ih) godine, kao i korištenja kumuliranog viška u proračunu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Istih se potrebno pridržavati i kod izrade proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave za razdoblje 2024. - 2026. Novi Zakon o proračunu u članku 29. propisuje obvezu da jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave u Općem dijelu proračuna u Računu prihoda i rashoda, rashode iskažu i prema funkcijskoj klasifikaciji. Ista je obveza propisana i proračunskim korisnicima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave koji sukladno članku 34. novog Zakona o proračunu u Općem dijelu financijskog plana u Računu prihoda i rashoda, rashode 5 proračunskog korisnika trebaju iskazati i prema funkcijskoj klasifikaciji.

Člankom 37. novog Zakona o proračunu propisano je ako jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i njihovi proračunski i izvanproračunski korisnici ne mogu preneseni manjak podmiriti do kraja proračunske godine, obvezni su izraditi višegodišnji plan uravnoteženja za razdoblje za koje se proračun, odnosno financijski plan donosi. Isto tako, ako jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i njihovi proračunski i izvanproračunski korisnici ne mogu preneseni višak, zbog njegove veličine, u cijelosti iskoristiti u jednoj proračunskoj godini, korištenje viška planira se višegodišnjim planom uravnoteženja za razdoblje za koje se proračun, odnosno financijski plan donosi.

U prethodnim godinama izrada višegodišnjeg plana uravnoteženja nije bila propisana Zakonom o proračunu, već je Ministarstvo financija u uputama za izradu proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave davalo instrukcije jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave i njihovim proračunskim i izvanproračunskim korisnicima za izradu višegodišnjeg plana uravnoteženja te akata koje je potrebno donijeti uz proračun odnosno financijski plan.

5.1. Ekonomska i programska klasifikacija

Ekonomska klasifikacija prikaz je prihoda i primitaka po prirodnim vrstama te rashoda i izdataka prema ekonomskoj namjeni kojoj služe. Nazivi računa ne mogu se prilagođavati potrebama jedinica pod izgovorom veće transparentnosti jer je navedeno u suprotnosti s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Ukupni prihod od poreza na dohodak prikupljen na svom području jedinice planiraju unutar podskupine računa 611 Porez i prerez na dohodak. Odredbama Zakona o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (Narodne novine, br. 127/17) propisano je da se od ukupno ostvarenih prihoda od poreza na dohodak 17% izdvaja za fiskalno izravnanje. Sredstva fiskalnog izravnanja jedinice primaju na mjesečnoj razini, do 15. u mjesecu isplaćuje se na žiro-račun kompenzacijska mjera-fiskalnog izravnanja, te ga Jedinica evidentira u sklopu podskupine računa 633 pomoći proračunu iz drugih proračuna i izvanproračunskih korisnika.

Prema članku 5. Zakona o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, Ministarstvu financija, Poreznoj upravi pripada naknada u iznosu od 1% od ukupno naplaćenih prihoda za troškove obavljanja poslova utvrđivanja, evidentiranja, naplate, nadzora i ovrhe poreza na dohodak. Naknadu je potrebno planirati kao materijalni rashod u okviru podskupine računa 323 Rashodi za usluge (računovodstveno se iskazuje na osnovnom računu 32399 Ostale nespomenute usluge).

Programska klasifikacija se uspostavlja definiranjem programa, aktivnosti i projekata. Program se sastoji od jedne ili više aktivnosti (ili projekata), a aktivnost i projekt pripadaju samo jednom programu.

5.2. Visina financijskog plana proračunskih korisnika – dvojni limiti

Posljednjim izmjenama i dopunama Zakona o proračunu iz 2015. godine, jača se srednjoročni proračunski okvir na više načina, između ostalog i kroz uvođenje tzv. **dvojnih limita**. Korisnicima se ne limitiraju vlastiti i namjenski izvori financiranja, već isključivo sredstva koja ostvaruju iz proračuna jedinice. Limiti su dodijeljeni iznosi sredstava iz proračuna, unutar kojih korisnici izrađuju prijedloge svojih financijskih planova. Jedan limit se utvrđuje ovisno o sredstvima potrebnim za provedbu postojećih programa, odnosno aktivnosti (koje proizlaze iz trenutno važećih propisa), a drugi limit ovisno o sredstvima potrebnim za provedbu novih ili promjenu postojećih programa, odnosno aktivnosti.

Nije za očekivati da će se za svakog proračunskog korisnika utvrđivati dva limita, odnosno da će proračunski okvir omogućavati uvođenje novih programa ili projekata kod svih korisnika.

Prijedlog visine financijskog plana proračunskih korisnika sadrži visinu financijskog plana za prethodnu, tekuću i slijedeću proračunsku godinu te za slijedeće dvije godine.

Okvirni prijedlog visine financijskih planova proračunskih korisnika Općine Mihovljan:

<i>Korisnik</i>	<i>2023.</i>	<i>2024. Limit A</i>	<i>2024. Limit B</i>	<i>2025. Limit A</i>	<i>2025. Limit B</i>	<i>2026. Limit A</i>	<i>2026. Limit B</i>
DJEČJI VRTIĆ MIHOLJČEK	143.243,82	152.800,00,	0,00	155.000,00	0,00	160.000,00	0,00
Ukupno	143.243,82	152.800,00	0,00	155.000,00	0,00	160.000,00	0,00

Limit za Dječji vrtić Miholjček izračunat je na osnovi:

- ekonomskih pokazatelja o stvarnim troškovima te na temelju predložene ekonomske cijene Upravnog vijeća Dječjeg vrtića Miholjček u iznosu od 380,00 € i očekivanog broja djece u 2024. godini koji prosječno iznosi 53 djece mjesečno - trenutno važećeg učešća Općine Mihovljan u ekonomskoj cijeni je prema Pravilniku

U slučaju da postoje razlike u financijskom planu proračunskog korisnika sadržanom u proračunu, kojeg je donijelo predstavničko tijelo, u odnosu na već usvojeni prijedlog financijskog plana od strane upravljačkog tijela, tada je upravno tijelo nadležno za financije dužno obavijestiti upravno tijelo koje je nadležno za

proračunskog korisnika, a nadležno upravno tijelo je dužno obavijestiti proračunskog korisnika iz svoje nadležnosti o promjenama financijskog plana koji je sadržan u proračunu u odnosu na usvojeni prijedlog financijskog plana. Ako dođe do navedene situacije, upravljačko tijelo usvaja financijski plan koji je sadržan u proračunu kojeg je donijelo predstavničko tijelo.

5.3. Sudjelovanje građana u procesu planiranja proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave

Kao i prijašnjih godina, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i njihovi proračunski korisnici, po usvajanju proračuna od strane predstavničkog tijela, proračune i financijske planove dužni su objaviti na svojim mrežnim stranicama. Prilikom izrade proračuna za razdoblje 2024. - 2026. jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave trebaju razmotriti komentare koje su zaprimile na usvojen i po usvajanju objavljen proračun za razdoblje 2024. - 2026. I ove godine, a kako bi se građanima i ostaloj zainteresiranoj javnosti omogućilo aktivnije sudjelovanje u procesu izrade proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, uz ostale već prisutne načine sudjelovanja, preporuka je da jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave osiguraju zainteresiranoj javnosti mogućnost online dostave komentara, preporuka i prijedloga, na usvojeni proračun za razdoblje 2024. - 2026., a kako bi se zaprimljeni komentari mogli razmotriti prilikom izrade proračuna za razdoblje 2025. - 2027. U Prilogu 4. ove Upute daje se prijedlog izgleda on-line Obrasca.

5.4. Izmjene i dopune proračuna

Izmjenama i dopunama proračuna mijenja se isključivo plan za tekuću proračunsku godinu. Na postupak donošenja izmjena i dopuna proračuna na odgovarajući se način primjenjuju odredbe Zakona o proračunu za postupak donošenja proračuna. Izmjene i dopune proračuna sastoje se od plana za tekuću proračunsku godinu i sadrže opći i posebni dio te obrazloženje izmjena i dopuna proračuna. Izmjenama i dopunama proračuna ne mogu se umanjiti rashodi i izdaci ispod razine izvršenja i preuzetih obveza po investicijskim projektima te preuzetih obveza iz ugovora koji zahtijevaju plaćanje u sljedećim godinama. Ostvareni namjenski prihodi i primici i ostvareni vlastiti prihodi te rashodi i izdaci izvršeni iznad iznosa utvrđenih u proračunu, izmjenama i dopunama proračuna moraju se planirati minimalno na razini ostvarenih prihoda i primitaka, odnosno izvršenih rashoda i izdataka. Uz svake izmjene i dopune proračuna obvezno je izraditi obrazloženja izmjena i dopuna proračuna (općeg i posebnog dijela).

5.5. Izmjene i dopune financijskog plana

Sukladno odredbama Zakona o proračunu izmjenama i dopunama financijskog plana mijenja se isključivo usvojeni plan za tekuću proračunsku godinu. Na postupak donošenja izmjena i dopuna financijskog plana na odgovarajući se način primjenjuju odredbe Zakona o proračunu za postupak donošenja financijskog plana. Izmjenama i dopunama financijskog plana ne mogu se umanjiti rashodi i izdaci ispod razine izvršenja i preuzetih obveza po investicijskim projektima te preuzetih obveza iz ugovora koji zahtijevaju plaćanje u sljedećim godinama. Ostvareni namjenski prihodi i primici i ostvareni vlastiti prihodi te rashodi i izdaci izvršeni iznad iznosa utvrđenih u financijskom planu, izmjenama i dopunama financijskog plana moraju se planirati minimalno na razini ostvarenih prihoda i primitaka, odnosno izvršenih rashoda i izdataka. Uz svake izmjene i dopune financijskog plana obvezno je izraditi obrazloženja izmjena i dopuna financijskog plana (općeg i posebnog dijela). Preporuka je da jedinice odlukom o izvršavanju proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave razrade proceduru za donošenje izmjena i dopuna financijskih planova proračunskih korisnika iz svoje nadležnosti, a svi proračunski korisnici jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužni su uskladiti svoj financijski plan s izmijenjenim i dopunjenim nadležnim proračunom.

5.6. Transparentnost proračuna

Zakonom o proračunu propisana je obveza objave dokumenata i informacija o trošenju sredstava. Kako bi se osiguralo ostvarenje načela transparentnosti i slobodan pristup informacijama kao i njihovo povezivanje, preuzimanje i ponovno korištenje materijali vezani uz proračun i njegove izmjene objavljuju se u formatu pogodnom za daljnju obradu (word i excel).

5.7. Planiranje i evidentiranje sredstava namirenja korištenih za povrat poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak po godišnjem obračunu za 2022. godinu

Sukladno Naputku o načinu uplaćivanja prihoda proračuna, obveznih doprinosa te prihoda za financiranje drugih javnih potreba u 2023. godini (Narodne novine, br. 13/23 i 46/23), glavi VIII. ZAJEDNIČKE ODREDBE, točki 9. Povrat i preknjiženje javnih prihoda, podtočki 9.2.1., Fina izvršava naloge za povrat odnosno preknjiženje sa zajedničkih računa za uplatu prihoda od poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak, a ako na računu zajedničkog prihoda nema dovoljno sredstava za izvršenje povrata, nedostajuća sredstva namiruju se na teret računa državnog proračuna. Navedenim Naputkom propisano je da se nedostajuća sredstva za povrat poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak u razdoblju od 2. svibnja do 31. prosinca 2023. namiruju iz državnog proračuna, a povrat tih sredstava na račun državnog proračuna sa zajedničkog računa provodi se od 1. kolovoza do 31. prosinca 2023., u visini 25% raspoloživih sredstava na računu poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak. Ako se do 31. prosinca 2023. ne vrate sva sredstva namirenja, sredstva se vraćaju, počevši od siječnja 2024. godine, u četiri jednaka obroka, na način propisan spomenutim Naputkom. Obveza za povrat namirenja iz državnog proračuna za povrat poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak po godišnjoj prijavi za 2022. godinu je kratkoročna. Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave koje na dan 31. prosinca 2023. imaju dug po osnovi namirenja iz državnog proračuna za povrat poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak po godišnjoj prijavi za 2022. godinu, u izvještaju o izvršenju proračuna za 2023. godinu, za iznos duga iskazuju primitak na odjeljku 8471 Primljeni zajmovi od državnog proračuna. Također, u financijskom planu za 2024. godinu planiraju povrat duga u okviru izdataka, na skupini 54 Izdaci za otplatu glavnice primljenih kredita i zajmova. Ministarstvo financija objavljuje dva puta mjesečno na mrežnoj stranici Ministarstva financija na poveznici <https://mfin.gov.hr/istaknute-teme/lokalna-samouprava/beskamatni-zajmovijedinicama-lokalne-i-podrucne-regionalne-samouprave-u-2020-2023-godini/3219> stanje duga po pojedinoj jedinici lokalne i područne (regionalne) samouprave i osnovi isplate sredstava beskamratnog zajma i namirenja.

5.8. Dostava proračunskih dokumenata Ministarstvu financija i Državnom uredu za reviziju

Sukladno odredbama članka 43. Zakona o proračunu, načelnik, gradonačelnik i župan obvezni su dostaviti Ministarstvu financija sljedeće akte:

- proračun za proračunsku godinu i projekcije za sljedeće dvije godine,
- odluku o izvršavanju proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave,
- izmjene i dopune proračuna te
- izmjene i dopune odluke o izvršavanju proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Načelnik, gradonačelnik i župan su navedene akte, sukladno navedenim zakonskim odredbama, obvezni ostaviti Ministarstvu financija u roku od 15 dana od dana njihova stupanja na snagu. Jedinice su u obvezi na adresu e-pošte Ministarstva financija lokalni.proracuni@mfin.hr poslati link na navedene dokumente objavljene u službenom glasilu, u roku od 15 dana od dana njihova stupanja na snagu.

Sukladno odredbama članka 90. Zakona o proračunu, godišnji izvještaj o izvršenju proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dostavljaju Ministarstvu financija i Državnom uredu za reviziju u roku od 15 dana nakon što ga donese predstavničko tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave. Iznimno, ako predstavničko tijelo ne donese izvještaj o izvršenju proračuna jedinice, u tom slučaju se izvještaj o izvršenju proračuna jedinice dostavlja Ministarstvu financija i Državnom uredu za reviziju u roku od 60 dana od dana podnošenja predstavničkom tijelu. Jedinice su u obvezi na adresu e-pošte Ministarstva financija lokalni.proracuni@mfin.hr poslati link na mrežnu stranicu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave na kojoj je objavljen godišnji izvještaj o izvršenju proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, u roku od 15 dana nakon donošenja.

Godišnje izvještaje o izvršenju proračuna Općine Mihovljan, također nije potrebno dostavljati u papirnatom obliku putem pošte Ministarstvu financija, kao niti Državnom uredu za reviziju. Ministarstvu financija je potrebno na e-mail adresu lokalni.proracuni@mfin.hr dostaviti isključivo link na internetsku stranicu Općine na kojoj je izvještaj objavljen. Državnom uredu za reviziju je podatak o linku potrebno dostaviti na e-mail područnog ureda Državnog ureda za reviziju dur.krapina@revizija.hr

5.9. Dostava proračunskih dokumenata Ministarstvu financija radi nadzora zakonitosti

Sukladno članku 79. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi predsjednik predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužan je na ocjenu zakonitosti dostaviti statut, poslovnik, proračun ili drugi opći akt nadležnom tijelu državne uprave u čijem je djelokrugu opći akt zajedno sa izvatkom iz zapisnika koji se odnosi na postupak donošenja općeg akta propisan statutom i poslovnikom, u roku od 15 dana od dana donošenja općeg akta.

Člankom 43. stavkom 1. Zakona o proračunu kao posebnim propisom kojim se, između ostaloga, uređuje planiranje, izrada, donošenje i izvršavanje proračuna, propisano je da načelnik, gradonačelnik odnosno župan dostavljaju proračun, odluku o izvršavanju proračuna, kao i izmjene i dopune proračuna te izmjene i dopune odluke o izvršavanju proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave Ministarstvu financija u roku od 15 dana od dana njihova stupanja na snagu.

S tim u vezi, člankom 156. točkom 22. Zakona o proračunu propisana je novčana kazna kojom će se kazniti odgovorna osoba ako se proračun, odluka o izvršavanju proračuna, kao i izmjene i dopune proračuna te izmjene i dopune odluke o izvršavanju proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ne dostave Ministarstvu financija u roku od 15 dana od dana njihova stupanja na snagu.

Ministarstvo financija nadležno je za nadzor zakonitosti općih akata iz područja financija i to:

1. Proračuna za tekuću proračunsku godinu i projekcije za sljedeće dvije proračunske godine,
2. Odluke o izvršavanju Proračuna jedinica lokalne i područne regionalne samouprave, te izmjene i dopune navedene odluke,
3. Izmjena i dopuna Proračuna,
4. Odluke o privremenom financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i
5. Odluke o porezima.

Nadzor zakonitosti akata od rednog broja 1. do 4. provodi Sektor za financijski i proračunski nadzor, dok nadzor zakonitosti akta pod rednim brojem 5. provodi Porezna uprava te se stoga opći akt pod točkom 5. dostavlja Ministarstvu financija, Porezna uprava, Boškovićeva 5. Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave u obvezi su proračun, odluku o izvršavanju proračuna, kao i izmjene i dopune proračuna te izmjene i dopune odluke o izvršavanju proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave dostaviti Ministarstvu financija u roku od 15 dana od dana njihova stupanja na snagu na adresu e-pošte nadzor.zakonitosti@mfin.hr u PDF formatu s potpisom odgovorne osobe i pečatom. Molimo ne dostavljati link na stranicu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave već isključivo dostaviti naprijed navedene proračunske dokumente. Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave u obvezi su dostaviti radi nadzora zakonitosti općih akata Ministarstvu financija samo opće akte navedene pod rednim brojevima 1. do 5. te se skreće pozornost da ne dostavljaju i druge akte, izuzev navedenih.

5.10. Dostava ugovora o zaduženju te izvješća o zaduženju, danim jamstvima i suglasnostima (Obrazac IZJS)

Zakonom o proračunu propisana je obveza i rok dostave Ministarstvu financija ugovora o zaduženju te izvješća o zaduženju, danim jamstvima i suglasnostima na Obrascu IZJS. Skenirani ugovori i Obrasci IZJS, potpisani od strane načelnika, dostavljaju se na e-mail adresu Ministarstva financija lokalni.proracuni@mfin.hr u propisanom roku. Rok za dostavu ugovora je 8 dana od dana potpisivanja ugovora, a rok za izvješća je –tromjesečno do 10. u mjesecu za prethodno izvještajno razdoblje.

6. NOVOSTI

Novosti koje utječu na proračune jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave kao i na financijske planove njihovih proračunskih i izvanproračunskih korisnika vezane su uz izmjene poreznih propisa te propisa iz proračunske regulative.

6.1. Novosti vezano uz izmjenu poreznih propisa

U trenutku pisanja ovih Uputa, u postupku je donošenje novog paketa poreznih propisa. U sklopu tog paketa između ostalog predložene su izmjene i dopune Zakona o porezu na dohodak i izmjene Zakona o lokalnim porezima. Napominjemo kako su izmjene navedenih Zakona u postupku donošenja. U sklopu predloženog poreznog paketa porez na dohodak i prirez porezu na dohodak ujediniuju se u jedno javno davanje. Ovime se pojednostavljuje sustav oporezivanja dohotka i doprinosi osiguranju fiskalne autonomije

jedinica lokalne samouprave jer će im biti omogućeno da određujući visinu stope poreza na dohodak u granicama utvrđenim zakonom postižu ciljane visinu potrebnih prihoda za ostvarenje svojih zadaća te da, bez obzira na ukidanje prireza porezu na dohodak, zadrže željenu razinu prihoda. U nastavku se navode najznačajnije izmjene prema predloženim izmjenama i dopunama navedenih zakona.

Izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak predlaže se između ostalog, propisivanje ovlasti jedinicama lokalne samouprave da svojim odlukama propišu visinu porezne stope poreza na dohodak za godišnje poreze u granicama propisanim zakonom (za nesamostalni rad, samostalnu djelatnost i drugi dohodak). Ističemo da je predloženim Izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak propisano da se odluka o visini porezne stope poreza na dohodak donosi najkasnije do kraja studenoga tekuće godine, sa stupanjem na snagu 1. siječnja iduće godine i primjenjuje se do donošenja nove odluke. Ako jedinica lokalne samouprave ne donese odluku o visini porezne stope primjenjivati će se niža stopa 20% i viša stopa 30%.

Ostali parametri za obračun poreza – osobni odbitak, neoporezivi primici, prag za primjenu poreznih stopa i ostali parametri propisuju se zakonom. Od ostalih izmjena koje se predlažu izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak ističemo da se predlaže povećanje praga za primjenu više stope poreza na dohodak (prijedlog 50.400 eura) te povećani iznos osnovnog osobnog odbitka na 560 eura i povećanje iznosa osobnog odbitka na uzdržavane članove i invalidnost primjenom koeficijenta na osnovni osobni odbitak. Također se predlaže povećanje poreznih stopa koje se primjenjuju pri oporezivanju konačnih dohodaka (dohodak od imovine i imovinskih prava, dohodak od kapitala i drugi dohodak koji se smatra konačnim) s 10% na 12%, s 20% na 24% i s 30% na 36%, osim porezne stope za konačni drugi dohodak po osnovi privremenih odnosno povremenih sezonskih poslova u poljoprivredi (ostaje 10%). Izmjenama Zakona o lokalnim porezima predlaže se brisanje odredbi kojima se propisuje plaćanje prireza porezu na dohodak.

Također, izmjenama Zakona o lokalnim porezima predlaže se proširenje raspona u kojem je predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave ovlašteno propisati visinu poreza na kuće za odmor. Trenutno je propisan raspon od 0,66 do 1,99 eura koji se, uz iznimku prilagodbe uvođenju eura, nije mijenjao od 2001., a ovim se izmjenama predlaže novi raspon od 0,60 do 5,00 eura. Prilikom predlaganja novog raspona uzeto je u obzir načelo ekonomičnosti za provedbu poreznog postupka (kod niže granice) te načelo pravednosti i razmjernosti (kod gornje granice). Izmjenama Zakona o lokalnim porezima zaokružuju se propisani iznosi lokalnih poreza na način da ni porezni obveznici ni jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ne budu u financijski nepovoljnijem položaju u odnosu na njihov trenutni položaj. Posebno ističemo da je predloženim izmjenama Zakona o lokalnim porezima propisana obveza jedinicama lokalne samouprave da svoje odluke o lokalnim porezima usklade sa Zakonom o lokalnim porezima (brišu prirez iz njih) do 15. prosinca 2023.

6.2. Izmjene Zakona o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave

Izmjene Zakona o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave potrebne su radi usklađenja načina izračuna sredstava fiskalnog izravnjanja jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave s predloženim izmjenama Zakona o porezu na dohodak i izmjenama Zakona o lokalnim porezima.

Ovim izmjenama Zakona o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave predlažu se izmjene parametara koji se koriste za izračun sredstava fiskalnog izravnjanja, na način da se za izračun kapaciteta ostvarenih poreznih prihoda i referentne vrijednosti kapaciteta ostvarenih poreznih prihoda koriste ukupni prihodi od poreza na dohodak koji bi bili ostvareni na području jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave uvođenjem najviše propisane stope poreza na dohodak. Pod najvišom propisanom stopom poreza na dohodak smatra se gornja granica niže stope poreza na dohodak koji bi općina, odnosno grad mogli propisati odlukom o visini porezne stope. Iz izračuna kapaciteta ostvarenih poreznih prihoda i referentne vrijednosti kapaciteta ostvarenih poreznih prihoda koji se koriste za izračun sredstava fiskalnog izravnjanja isključuju se prihodi od prireza porezu na dohodak.

U izračunu sredstava fiskalnog izravnjanja ostaju i dalje prihodi od poreza na dohodak koje bi općina, odnosno grad ostvario uvođenjem maksimalnog, zakonom propisanog, iznosa paušalnog poreza od turizma (od najma, zakupa, iznajmljivanja stanova soba i postelja putnicima i turistima te imovinskih prava). Izmjenama Zakona o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave propisuje se raspodjela udjela za nepreuzete decentralizirane funkcije, uključujući funkciju vatrogastva, do uspostavljanja vatrogasne mreže iz članka 116. Zakona o vatrogastvu.

Udio za decentraliziranu funkciju koju jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave nisu preuzele, a imaju zakonsku mogućnost, uključujući i funkciju vatrogastva, raspodjeljuje se u jednakim dijelovima na ostale preuzete decentralizirane funkcije na području jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne)

samouprave. Nadalje, propisuje se da se sredstva koja su u razdoblju od 1. srpnja 2023. do dana stupanja na snagu ovoga Zakona isplaćena na temelju Zakona o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (Narodne novine, br. 127/17, 138/20 i 151/22) jedinicama lokalne samouprave koje nisu preuzele decentraliziranu funkciju vatrogastva za financiranje vatrogasne mreže, raspodjeljuju u jednakim dijelovima na ostale preuzete decentralizirane funkcije na području jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave.

6.3. Novosti vezano za propise iz proračunske regulative

Sukladno člancima 76. i 81. Zakona o proračunu, ministar financija donio je Pravilnik o polugodišnjem i godišnjem izvještaju o izvršenju proračuna i financijskog plana (Narodne novine, broj 85/23). Ovim Pravilnikom propisuje se izgled, sadržaj, obveznici primjene, način i rokovi podnošenja, donošenja i objave polugodišnjeg i godišnjeg izvještaja o izvršenju proračuna i financijskog plana.

Nadalje, temeljem članka 50. Zakona o proračunu, ministar financija u obvezi je donijeti Pravilnik o načinu i uvjetima otvaranja računa za provedbu specifičnih transakcija proračuna i proračunskih korisnika. Pravilnik je u postupku donošenja. Ovim Pravilnikom uređuju se način i uvjeti otvaranja računa za specifične transakcije proračuna i proračunskih korisnika koje se po svojoj svrsi, namjeni, načinu provođenja i ostalim obilježjima ne mogu provoditi izravno preko jedinstvenog računa proračuna, način i pravila izvršavanja specifičnih transakcija proračuna i proračunskih korisnika, računi proračunskih korisnika izuzetih od obveze uplate prihoda i primitaka na jedinstveni račun proračuna te obveza vođenja evidencije računa proračuna i proračunskih korisnika.

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave bit će dužne u roku od 6 mjeseci od stupanja na snagu ovoga Pravilnika uskladiti način izvršavanja specifičnih i ostalih transakcija u skladu s odredbama Pravilnika. Iznimno, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave bit će dužna dostaviti navedene podatke i na zahtjev Ministarstva financija. Također, ovim Pravilnikom propisuje se obveza jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave vođenja popisa računa (svojih aktivnih računa i aktivnih računa proračunskih korisnika iz nadležnosti) te prikupljanje podataka o stanju novčanih sredstava na početku i na kraju proračunske godine na svim računima proračuna i proračunskih korisnika iz nadležnosti.

6.4. Unos podataka iz proračuna jedinica u web aplikaciju za statističke potrebe

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave su, za potrebe statističkog praćenja, u posebnu web aplikaciju Ministarstva financija „Financijski planovi JLP(R)S“ unosile podatke iz sljedećih dokumenata:

- proračuna za tekuću proračunsku godinu i projekcija za sljedeće dvije godine,
- privremenog financiranja za tekuću proračunsku godinu (u slučaju donošenja odluke o privremenom financiranju) i
- svih izmjena i dopuna proračuna za tekuću proračunsku godinu.

Budući da unos podataka do daljnjega nije moguć, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave bit će pravovremeno obavještene o obvezi unosa navedenih podataka u novu aplikaciju, nakon što se ispune informatičko-tehnički preduvjeti za pokretanje nove aplikacije.

Sve podatke u aplikaciju treba unositi kontinuirano, najkasnije 15 dana od dana stupanja na snagu svakog pojedinog dokumenta planiranja.

Upute za pristup i korištenje aplikacije dostupne su na mrežnoj stranici Ministarstva financija.

Upute Ministarstva Financija - kako web aplikacija ne radi, te je za sada onemogućen pristup i unos podatka. Jedinice će biti pravovremeno obavještene o ponovnom početku unosa u web aplikaciju.

6.5. Izrada i donošenje proračuna i projekcija

Uvođenjem srednjoročnog fiskalnog okvira i programskog planiranja, naglasak se stavlja na rezultate koji se postižu provedbom programa, aktivnosti i projekata koji su planirani u proračunu, umjesto na vrstu i visinu troškova, čime se zahtijeva preuzimanje odgovornosti za rezultate provedbe programa od strane lokalne jedinice i njenih proračunskih korisnika.

Predstavničko tijelo donosi proračun za 2024. na razini skupine (2. razina računskog plana), a projekcije za 2025. i 2026. na razini skupine (2. razina). Ako čelnik predloži proračun bez projekcija smatra se kako nije udovoljeno odredbama Zakona o proračunu.

Sukladno Zakonu o proračunu, izmjenama i dopunama proračuna nije predviđena izmjena usvojenih projekcija za sljedeće dvije proračunske godine, već samo izmjena tekuće godine.

Jedinice i njihovi proračunski korisnici mogu za svoje potrebe izraditi proračun i financijske planove na detaljnijoj razini ekonomske klasifikacije, ali se predstavničkom tijelu na usvajanje podnosi isključivo proračun na drugoj razini ekonomske klasifikacije.

a) Vodič za građane

Jedan od načina poboljšanja komunikacije građana i JLP(R)S može postati i vodič za građane uz proračune JLP(R)S, koji se može tiskati ili objaviti na mrežnim stranicama. Cilj je vodiča na jednostavan način upoznati građane s osnovnim pojmovima iz područja financija JLP(R)S, sadržajem proračuna, raspoloživim izvorima financiranja i prijedlogom ključnih programa, projekata i aktivnosti koji se planiraju financirati iz tih izvora u srednjoročnom razdoblju. Općina Mihovljan (kao i prethodnih godina) izradit će i na općinskoj web stranici objaviti dokument pod nazivom: Općina Mihovljan – Proračun u malom za 2024. godinu – Vodič za građane.

b) Primjena načela transparentnosti

Kako bi se osiguralo ostvarenje načela transparentnosti i slobodan pristup informacijama kao i njihovo povezivanje, preuzimanje i ponovno korištenje, ukazuje se na preporuku da se svi navedeni materijali vezani uz proračun i njegove izmjene objavljuju u formatu pogodnom za daljnju obradu (word i excel).

c) Objava informacija o trošenju proračunskih sredstava

Zakonom o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi propisano je da su općina, grad i županija dužne na svojim mrežnim stranicama javno objaviti informacije o trošenju proračunskih sredstava tako da te informacije budu lako dostupne i pretražive.

7. METODOLOGIJA IZRADE PRIJEDLOGA FINANCIJSKOG PLANA PRORAČUNSKOG KORISNIKA

Proračunski korisnici Općine obvezni su izrađivati financijske planove u skladu s odredbama Zakona o proračunu, Pravilnika o proračunskim klasifikacijama i Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu te se pridržavati ovih Uputa.

Prijedlog financijskog plana proračunskog korisnika za razdoblje od 2024.-2026. u skladu sa člankom 29. Zakona o proračunu, sadrži:

1. Opći dio proračuna,
2. Posebni dio proračuna,
3. Obrazloženje prijedloga financijskog plana (treba biti u skladu s člankom 31. Zakona o proračunu)

Proračunski korisnici dostavljaju svoje financijske planove jedinici čiji su korisnici, odnosno Jedinstvenom upravnom odjelu Općine Mihovljan.

Proračunski korisnik Dječji vrtić Miholjček dužan je financijske planove kao i financijska izvješća dostavljati u razini u kojoj se donose ekonomske klasifikacije i obavezno u petoj razini programske klasifikacije razvrstane po izvorima financiranja po jednoj aktivnosti:

1. Dječji vrtić Miholjček

Upravno vijeće Dječjeg vrtića Miholjček te ravnateljica obvezan je usvojiti financijski plan korisnika, a Općinsko vijeće Proračun Općine Mihovljan, do kraja godine, kako bi se od 01. siječnja 2024. mogle preuzimati i izvršavati nove obveze za 2024. godinu, na razini skupine (2. razina računskog plana), a projekcije za 2025. i 2026. godinu na razini skupine (2. razina računskog plana).

U skladu sa Zakonom o proračunu, Općinsko vijeće daje suglasnost na prijedlog financijskog plana zajedno s donošenjem proračuna Općine, čiji je on sastavni dio.

Proračunski korisnici svoje planove i izvješća dostavljaju Općini Mihovljan u papirnatom obliku (u čitkom formatu) i u elektronskom obliku (na mail opcina-mihovljan@kr.t-com.hr).

U postupcima u kojima rokovi dostave nisu zakonski utvrđeni, Općina proračunskim korisnicima može sama naložiti rok dostave prijedloga planova ili izvješća. Financijska izvješća predana putem Sustava, moraju odgovarati izrađenim i predanim Polugodišnjim i godišnjim izvješćima usvojenim na sjednicama Upravnog vijeća kao i Općinskog vijeća.

Način isplate sredstava iz općinskog proračuna proračunskim korisnicima kao i eventualna obveza uplate vlastitih prihoda u općinski proračun propisat će se Odlukom o izvršavanju proračuna Općine Mihovljan za 2024. godinu.

S obzirom da Općina Mihovljan, Dječji vrtić Miholjček, ne koriste isto programsko rješenje Općina Mihovljan neće izraditi posebne obrasce za dostavu planova i izvješća, već se preporuča da se korisnici prilikom izrade planova i izvješća koriste izvješćima iz knjigovodstvenih programa koje mogu prilagoditi traženom ovom uputom i zakonskim propisima.

7.1. Planiranje viškova/manjkova iz prethodnih godina u financijskom planu proračunskih korisnika

Financijski plan treba biti uravnotežen. Izuzev prihoda i rashoda (korisnici najčešće nemaju primitaka i izdataka), u financijski plan je potrebno uključiti i predviđeni manjak, odnosno višak prihoda te s navedenim bilančnim kategorijama postići uravnoteženje.

Financijski plan koji uključuje isključivo plan prihoda i rashoda bez rezultata poslovanja ne pruža cjelovit financijski okvir za donošenje odluka o budućoj potrošnji i izvorima financiranja.

Evidentno je da izvori financiranja poslovanja korisnika nisu isključivo prihodi tekuće godine, već i viškovi prethodnih godina.

Proračunski korisnici koji posluju s manjkom, mogu ga pokriti ili na teret novih izvora financiranja, odnosno rasta prihoda ili smanjenjem ukupne rashodovne strane u visini nastalih manjkova.

Iznimno, kad proračunski korisnik dođe u situaciju da mu preneseni manjak čini značajan dio ukupnog financijskog plana, odnosno da ga s obzirom na projekciju prihoda i stvorene obveze ne mogu realno pokriti u jednoj godini (a da istodobno nastave pružati javnu uslugu zadovoljavajuće kvalitete), moгуće je sukcesivno planirati pokriće manjka kroz trogodišnje razdoblje za koje se financijski plan donosi, s tim da nije moguće sav manjak prebaciti na posljednju godinu zadanog trogodišnjeg okvira.

Sukcesivno planiranje pokrića manjka moguće je jedino pod uvjetom da se uz financijski plan donese i akt od strane upravnog vijeća, koji će sadržavati:

1. analizu i ocjenu postojećeg financijskog stanja institucije,
2. prijedlog mjera za otklanjanje utvrđenih uzroka nastanka negativnog poslovanja te mjera za stabilno održivo poslovanje (to je skup mjera za povećanje visine i strukture prihoda, poboljšanje naplate potraživanja, racionalizaciju poslovanja sa ciljem boljeg iskorištenja kapaciteta i snižavanja troškova, nova organizacijska struktura, promjene u razini zapošljavanja i sl.),
3. akcijski plan provedbe navedenih mjera (s opisom mjere, načinom i rokom provedbe, imenom i prezimenom odgovorne osobe) s očekivanim financijskim i ekonomskim učinkom.

Primjenjujući sličnu logiku, proračunski korisnici mogu iznimno sukcesivno planirati trošenje kumuliranog viška iz prethodne(ih) godine, isto donošenjem akta od strane upravnog vijeća.

S druge strane, proračunski korisnici svjesni su potrebe uključivanja rezultata u financijski plan, ali najčešće ne znaju na koji način tehnički to provesti.

Rezultat o kojem govorimo je u računovodstvenim evidencijama iskazan na podskupini računa 922 Višak/manjak prihoda te se tako uključuje u financijski plan. Činjenica da je konačni rezultat poslovanja poznat tek u siječnju godine za koju se donosi financijski plan pa se zbog toga prilikom planiranja tj. izrade financijskog plana u obzir uzima planirani rezultat poslovanja, odnosno njegova procjena rezultata poslovanja.

Posebno naglašavamo da proračunski korisnici u svom financijskom planu moraju odvojeno iskazati vlastite prihode od prihoda koje namjeravaju ostvariti iz proračuna. Na rashodovnoj strani plana također trebaju posebno iskazati planirani utrošak vlastitih sredstava i posebno utrošak sredstava koje namjeravaju dobiti iz proračuna.

Model financijskog plana proračunskog korisnika sastoji se od Općeg dijela, Plana prihoda i primitaka te Plana rashoda i izdataka – kojeg su kao takvog proračunski korisnici u obavezi sastaviti i dostaviti Općini Mihovljan.

Istog modela proračunski korisnici dužni su se pridržavati i kod polugodišnjih i godišnjih izvješća (opći dio, plan prihoda i primitaka te plan rashoda i izdataka).

7.2. Postupak izmjene i dopune financijskog plana proračunskog korisnika JLP(R)S

Tijekom godine moguće su nepredviđene okolnosti koje dovode do neplaniranih ostvarenja prihoda i primitaka te rashoda i izdataka proračunskih korisnika. S obzirom da Zakon o proračunu ne propisuje proceduru u ovakvim slučajevima, proračunski korisnici bili su u dvojbi oko donošenja izmjena i dopuna financijskog plana radi usklađivanja s novim ostvarenjem prihoda i primitaka odnosno rashoda i izdataka. S obzirom da se posebni dio proračuna jedinice sastoji od financijskih planova proračunskih korisnika, osnovno je pitanje, mogu li upravljačka tijela proračunskih korisnika donositi izmjene i dopune financijskog plana, bez prethodne suglasnosti jedinice tj. Općine, a bez donošenja izmjena i dopuna proračuna Općine.

Kada je riječ o promjenama u financijskom planu proračunskih korisnika koje su vezane uz financiranje iz izvora općih prihoda i primitaka odnosno iz nadležnog lokalnog proračuna, podrazumijeva se da navedenom nije moguće pristupiti bez suglasnosti jedinice odnosno bez preraspodjela ili izmjena i dopuna proračuna. Međutim, promjene u financijskom planu vezane uz „fleksibilne“ izvore (vlastite i namjenske prihode i primitke) moguće je urediti na različite načine. Stoga su jedinice dužne razraditi proceduru za donošenje izmjena i dopuna financijskih planova proračunskih korisnika iz svoje nadležnosti. Preporuča se istu propisati Odlukom o izvršavanju proračuna Općine. Stoga će Općina Mihovljan, navedenu proceduru propisati Odlukom o izvršavanju Proračuna Općine Mihovljan za 2024. godinu.

8. PRORAČUNSKI KALENDAR

Općina Mihovljan mora slijediti proračunski kalendar određen Zakonom o proračunu. On zahtijeva:

- Ministarstvo financija donosi Upute za izradu proračuna JLP(R)S i dostavlja ih općinama, gradovima i županijama do 20. kolovoza
- do 15. listopada - proračunski korisnici dužni su dostaviti nadležnom upravnom odjelu prijedloge svojih financijskih planova za trogodišnje razdoblje
- do 31. listopada - nadležni upravni odjel izrađuje nacrt proračuna i projekciju za naredne dvije godine i dostavlja načelniku
- do 15. studenog - načelnik utvrđuje prijedlog proračuna i upućuje ga predstavničkom tijelu na donošenje
- do 31. prosinca – predstavničko tijelo donosi proračun

Jedinstveni upravni odjel izradio **svoj terminski plan** kako bi se proračun mogao izraditi i usvojiti u zadanom roku:

- **30.09.2023.** Jedinstveni upravni odjel Općine Mihovljan objavljuje ove upute i šalje ih svojim proračunskim korisnicima (Dječjem vrtiću Miholjček) te ostalim subjektima
- do **30.09.2023.** mjesni odbori mogu Općini Mihovljan dostaviti svoje prijedloge za uvrštavanje aktivnosti u proračun Općine Mihovljan
- do **15.10.2023.** proračunski korisnici dužni su Jedinstvenom upravnom odjelu Općine Mihovljan dostaviti prijedloge svojih financijskih planova
- do **31.10.2023.** poželjna je koordinacija načelnika, pročelnice i ostalih zaposlenika i dužnosnika koji rade na izradi proračuna, radi usuglašavanja oko prijedloga proračuna
- do **31.10.2023.** – Jedinstveni upravni odjel donosi konačan prijedlog proračuna kojeg dostavlja općinskom načelniku
- studeni – provest će se savjetovanje sa zainteresiranom javnošću
- do **15.11.2023.** – načelnik Općine Mihovljan upućuje prijedlog proračuna za 2024. godinu te projekcije za 2025. i 2026. godinu Općinskom vijeću na usvajanje
- do **31.12.2023.** Općinsko vijeće Općine Mihovljan donosi proračun

9. ULOGE U POSTUPKU DONOŠENJA PRORAČUNA

9.1 Jedinствени upravni odjel

Jedinствени upravni odjel pojavljuje se u ulozi koordinatora proračunskog procesa te rukovodi postupkom donošenja proračuna. Na početku postupka JUO izrađuje i šalje Upute proračunskim korisnicima i drugim subjektima koji na temelju njih postavljaju svoje proračunske zahtjeve.

Po primitku prijedloga financijskih planova proračunskih korisnika i prijedloga drugih subjekata, JUO razmatra i procjenjuje općinske prihode i rashode, te izrađuje Nacrt proračuna kojeg predlaže načelniku.

9.1.1. Proračunski korisnici općinskog proračuna

Obvezni su se pridržavati metodologije za izradu. Moraju napraviti prijedlog financijskog plana za trogodišnje razdoblje. Izmjenama i dopunama Zakona o proračunu ukinuta je obveza izrade plana razvojnih programa proračunskim korisnicima.

Prilikom izrade financijskog plana trebaju planirati po strukturnim elementima iz odgovarajućih zakonskih odredbi Zakona o proračunu i Uputa.

9.1.2. Mjesni odbori Općine Mihovljan

Mjesni odbori svoje projektne prijedloge dostavljaju Općini Mihovljan putem koordinacije s Jedinственим upravним odjelom Općine Mihovljan i načelnika.

9.1.3. Savjetovanje sa zainteresiranom javnošću

Sukladno članku 11. Zakona o pravu na pristup informacijama (»Narodne novine«, broj 25/13, 85/15) (dalje u tekstu: Zakon), tijela državne uprave, druga državna tijela, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i pravne osobe s javnim ovlastima dužne su provoditi savjetovanje s javnošću pri donošenju zakona i podzakonskih propisa, a pri donošenju općih akata odnosno drugih strateških ili planskih dokumenta kad se njima utječe na interese građana i pravnih osoba.

Savjetovanje s javnošću, onako kako ga propisuje Zakon provodi se putem interneta, kako bi se osigurala mogućnost sudjelovanja što šireg kruga zainteresiranih osoba. Savjetovanje s javnošću započinje internetskom objavom nacrta propisa, općeg akta odnosno drugog dokumenta, uz popratni tekst u kojem se navode razlozi donošenja kao i ciljevi koji se žele postići donošenjem te pozivom javnosti da dostavi svoje prijedloge i mišljenja u određenom roku, s jasno naznačenim rokom trajanja savjetovanja. Po isteku roka za dostavu mišljenja i prijedloga izrađuje se i objavljuje na internetskoj stranici izvješće o savjetovanju s javnošću, koje sadrži zaprimljene prijedloge i primjedbe te očitovanja s razlozima za neprihvatanje pojedinih prijedloga i primjedbi. Izvješće o savjetovanju s javnošću dostavlja se tijelu koje usvaja ili donosi propis, opći akt ili dokument. Objavljivanje izvješća nužno je radi dvosmjerne komunikacije s javnošću i pružanja povratne informacije, te u konačnici izgradnje povjerenja.

Provedba savjetovanja s javnošću u pravilu traje 30 dana, osim u slučajevima kad se savjetovanje provodi sukladno propisu kojim se uređuje postupak procjene učinaka propisa. Savjetovanje može trajati kraće samo onda kad su nastupili izvanredni uvjeti radi kojih nije moguće provesti savjetovanje u zakonskom roku i u tom slučaju je razlog za skraćeno trajanje savjetovanja nužno jasno obrazložiti uz dokument koji se stavlja na savjetovanje.

Općina Mihovljan će prilikom izrade proračuna provesti postupak savjetovanja sa zainteresiranom javnošću. Trajanje savjetovanja odredit će se u realnom mogućem roku koji će se odrediti u trenutku početka savjetovanja. Zaprimljeni prijedlozi uvrstit će se u nacrt proračuna ovisno o procijenjenoj opravdanosti i danim mogućnostima.

9.2 Općinski načelnik Općine Mihovljan

Sukladno Zakonu o proračunu, za zakonito i pravilno planiranje i izvršavanje proračuna odgovoran je načelnik.

Načelnik razmatra nacrt predloženog proračuna, donosi odluke o njegovu balansiraju, te donosi konačni Prijedlog proračuna. Uloga načelnika je vrlo važna zbog postojanja neizbježnog suprotstavljanja ciljeva koje proračunski proces želi ostvariti. Načelnik utvrđuje prioritete kada se ciljevi suprotstavljaju. Prijedlog proračuna načelnik predstavlja Općinskom vijeću koje ga odobrava, odnosno donosi.

9.3 Općinsko Vijeće Općine Mihovljan

Općinsko vijeće uzima Prijedlog proračuna na razmatranje, predlaže izmjene i konačno ga usvaja.

Novost je da je člankom 41. novog Zakona o proračunu detaljno uređeno predlaganje amandmana na način da se mogu podnositi amandmani kojima se predlaže:

- povećanje proračunskih rashoda iznad iznosa utvrđenih prijedlogom proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i financijskim planom izvanproračunskog korisnika jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave pod uvjetom da se istodobno predloži smanjenje drugih rashoda u istom iznosu i unutar istih izvora financiranja u posebnoj dijelu proračuna ili financijskog plana i

- povećanje proračunskih izdataka iznad iznosa utvrđenih prijedlogom proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i financijskim planom izvanproračunskog korisnika jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave pod uvjetom da se istodobno predloži smanjenje drugih izdataka u istom iznosu i unutar istih izvora financiranja u posebnoj dijelu proračuna ili financijskog plana.

Navedenim se osigurava da prijedlozi amandmana ne smiju mijenjati predviđeni manjak, odnosno višak utvrđen u prijedlogu proračuna, odnosno financijskog plana.

Kao i prema starom Zakonu o proračunu i novim Zakonom o proračunu propisano je da prijedlozi amandmana na proračun jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i financijski plan izvanproračunskog korisnika jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ne smiju biti na teret proračunske zalihe, na teret dodatnog zaduživanja ili već prije preuzetih obveza.

Općinsko vijeće Općine Mihovljan donosi proračun i proračunsku projekciju za iduće dvije godine te odluku o izvršavanju proračuna.

Donosi i izmjene i dopune proračuna, u slučaju kada se tijekom proračunske godine zbog nastanka novih obveza povećaju rashodi te kada se smanje ili povećaju prihodi, kako bi se postiglo uravnoteženje prihoda i rashoda proračuna.

Iznimno se može izvršiti preraspodjela proračunskih stavaka propisana čl. 60 Zakon o proračuna, a najviše do 5 posto rashoda i izdataka na stavci koja se umanjuje, ako to odobri tijelo koje je propisano odlukom o izvršavanju proračuna, odnosno izvršni čelnik (načelnik). O izvršenoj preraspodjeli načelnik izvještava Općinsko vijeće u roku utvrđenom u odluci o izvršavanju proračuna.

10. DOSTUPNOST MATERIJALA NA WEB STRANICI

Ovom su uputom utvrđene minimalne obveze koje je nužno izvršiti u svrhu suradnje između Općine Mihovljan i proračunskih korisnika Općine Mihovljan, kao i ostalih fizičkih i pravnih osoba te iste ne isključuju obveze koje proizlaze iz zakona.

Ova uputa će se pregledavati i ažurirati po potrebi, a primjenjuje se danom donošenja.

KLASA: 400-01/23-01/06
URBROJ: 2140-23-04-23-01
Mihovljan, 25. rujna 2023.

PROČELNICA
JEDINSTVENOG UPRAVNOG ODJELA
OPĆINE MIHOVLJAN
Ana Spevec mag.oec.